

Замимаи 53
Бо фармоиши
Сардори Хадамоти назорати
давлатӣ дар соҳаи меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳоли
аз «15» «10» соли 2020, №25
тасдиқ карда шудааст.

Дастурамали
мансабии муттахассиси пешбари Бахши Хадамоти назорати давлатӣ дар
соҳаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли дар минтақаи Ваҳдат

1. Муқаррароти умумӣ

1. Номи мансаб-мутахассиси пешбари Бахши Хадамоти назорати давлатӣ дар соҳаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли дар минтақаи Ваҳдат.

2. Мансаби мазкур тибқи Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мансаби категорияи шашум мансуб аст.

3. Муттахассиси пешбари Бахши Хадамоти назорати давлатӣ дар соҳаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли дар минтақаи Ваҳдат (минбаъд мутахассиси пешбари Бахш) аз ҷониби Сардори Хадамоти назорати давлатӣ дар соҳаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли (минбаъд Сардори Хадамот) мувофиқи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мансаб таъин ва аз мансаб озод карда мешавад.

4. Ишғолкунандаи мансаби мазкур ба мудирӣ Бахши Хадамоти назорати давлатӣ дар соҳаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли дар минтақаи Ваҳдат (минбаъд мудирӣ Бахш) тобеъ ва ҳисоботдиҳанда мебошад.

5. Дар давраи муваққатан ҳозир набудани мутахассиси пешбари Бахш иҷрои уҳдадорӣ мансабии ӯ ба зиммаи сармутахассиси бахш вогузор карда мешавад.

6. Мутахассиси пешбари Бахш бо роҳбарон ва кормандони воҳидҳои сохтории дастгоҳи марказии Хадамоти назорати давлатӣ дар соҳаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли (минбаъд-Хадамот) ва дигар мақомоти давлатии дахлдори шахру ноҳияҳои минтақаи Ваҳдат дар доираи уҳдадориҳои мансабии худ тибқи тартиби муқарраргардида ҳамкорӣ менамояд.

2. Талаботи тахассусии мутахассиси пешбари Бахш

7. Барои ишғолкунандаи мансаби мутахассиси пешбари Бахш талаботҳои тахассусии зерин муқаррар карда мешавад:

- таҳсилоти олии касбӣ, ки иҷрои самараноки вазифаҳои мансаби мазкури маъмурии хизмати давлатиро таъмин карда метавонад (ба таҳсилоти олии ҳуқуқшиносӣ, иқтисодӣ ва муҳандисӣ бартарӣ дода мешавад);

- 1 сол собиқаи умумии меҳнатӣ;
- донистани Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки иҷрои уҳдадорихои мансабии мутахассиси пешбари бахшро ба танзим мебароранд;
- донистани таърих, фарҳанг, муқаддасоти миллӣ, забони давлатӣ, як забони хориҷӣ;
- донистани самтҳои асосии сиёсати дохилӣ ва хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- мавҷудияти малакаи хуби муошират, аз ҷумла маҳорати ба роҳ мондани ҳамкорӣ ҳангоми татбиқи манфиатҳои давлатӣ;
- на камтар аз 1 маротиба дар 3 сол баланд бардоштани таҳассуси касбӣ;
- малакаи кор бо компютер ва дигар технологияҳои иттилоотӣ.

3. Уҳдадорихои мансабии мутахассиси пешбари Бахш

8. Нақшаи кории худро таҳия ва барои тасдиқ ба мудири Бахш пешниҳод, ба нақшаҳои кории Бахш ва нақшаҳои кории Хадамот ба мудири Бахш таклиф пешниҳод менамояд.

9. Маводҳои воридгардиаро, ки аз ҷониби мудири Бахш барои баррасӣ пешниҳод мегардад, иҷрои онҳоро ташкил, иҷро ва назорат менамояд.

10. Масъули пешбурди парвандаҳои бахш буда, нигоҳдории ҳуҷҷатҳои воридотӣ ва содиротии бахшро дар парвандаҳои дахлдор тибқи феҳрист таъмин менамояд ва барои дар шакли китоб дӯхтани маводи дар парвандаҳо ҷамъшуда ба мудири Бахш таклиф пешниҳод менамояд, нигоҳдорӣ ва ба бойгонӣ супоридани онҳоро таъмин карда, ҳуҷҷатҳоро барои аз эътибор соқитсозӣ омода менамояд ва дар ин самт бо корманди муҳосибии Бахш ҳамкорӣ менамояд.

11.Иҷрои санадҳои меъёрии ҳуқуқии ба фаъолияти Бахш дахлдоштаро ташкил, назорат ва таъмин менамояд.

12. Оид ба натиҷаҳои фаъолияти семоҳа, нимсола, нухмоҳа ва солонаи Бахш дар муҳлатҳои муқарраргардида дар мувофиқа бо мудири Бахш ҳисобот пешниҳод менамояд, дар дигар ҷаласаҳои машваратӣ ва ҷорабинҳои ба фаъолияти Бахш дахлдошта иштирок мекунад.

13.Мутахассиси пешбари Бахш тибқи тартиботи муқарраргардида вазифаҳои зеринро амалӣ менамояд:

- мусоидат ба риояи қонунгузории меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли;
- мусоидат ба таъмини имтиёз ва пардохтҳо барои кормандоне, ки дар шароити дорой таъсири омилҳои хатарнок ва зараровар кор мекунанд;
- мусоидат ба рушди шарикӣ иҷтимоӣ байни иштирокчиёни муносибатҳои меҳнатию иҷтимоӣ;

- мусоидат ба баланд бардоштани маърифати ҳуқуқии корфармо ва кормандон оид ба қонунгузорию меҳнат, ҳифз ва шароити меҳнат, муҳочирати дохилӣ (ихтиёрӣ), экологӣ ва шуғли аҳоли;

- мусоидат ба шуғли аҳоли, ташкили бозори меҳнат, ҷойҳои кории нав ва нигоҳдорию ҷойҳои кории амалкунанда;

- мусоидат ба танзими ҳуқуқӣ ва иҷрои созишномаҳо ва шартномаҳои коллективӣ;

- мусоидат ба самаранокию музокироти коллективӣ, фаъолияти комиссияҳои созиш, миёнаравӣ ва арбитражҳои меҳнатӣ;

- амалӣ кардани назорати давлатӣ ва санҷиши риояи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳифзи меҳнат ва бехатарии меҳнат;

- мусоидат ба ошкор, пешгирӣ ва бартарафсозии қарздорӣ музди меҳнат (дар ташкилотҳои бучетӣ) ва шуғли бақайдгирифтанаишуда (ғайрирасмӣ), ба шумули меҳнати кӯдакон, маъҷубон ва занон;

- мусоидат ба идоракунии давлатии ҳифзи меҳнат дар самти ташкил ва сертификатсияи корҳо оид ба ҳифзи меҳнат дар ташкилотҳо, ташхиси давлатии шароити меҳнат дар ташкилотҳои амалкунанда ва навтаъсис;

- мусоидат ба тайёрии ҳатмии махсус ва касбу кор оид ба ҳифзи меҳнат;

- таъмини тадбирҳои мутобиқати иншооти истеҳсоли, таҷҳизот, равандҳои технологӣ ва маҳсулот ба талаботи ҳифзи меҳнат;

- мусоидат ба ошкор, тафтиш, пешгирӣ ва рафъи оқибатҳои ҳодисаҳои нохӯш дар истеҳсолот;

- мусоидат ба пешгирӣ ва рафъи оқибатҳои маҳдудсозии ҳуқуқ ба меҳнат, таъбиз дар муносибатҳои меҳнатӣ, меҳнати маҷбури, аз ҷумла шаклҳои бадтарини меҳнати кӯдакон;

- мусоидат ба танзими ҳуқуқии фаъолияти меҳнатию муҳочирони хориҷӣ дар субъектҳои хоҷагидор дар ҳудуди минтақаи Ваҳдат;

- дигар вазифаҳои, ки ба рушди соҳаи меҳнат, муҳочират ва шуғли аҳоли мусоидат менамоянд.

14. Мутахассиси пешбари Бахш тибқи тартиботи муқарраргардида назорату санҷишҳои давлатиро дар самтҳои зерин анҷом медиҳад:

- риояи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар бораи меҳнат, ҳифз ва шароити меҳнат, муҳочират ва шуғли аҳоли;

- иҷрои ҳуқуқҳои меҳнатӣ ва риояи шароити бехатарии меҳнат, инчунин ҳифзи кормандон аз амалҳои ғайриқонунии корфармоён, шахсони мансабдор ва шахсони дигари масъули ташкилотҳо;

- дуруст ва сари вақт пардохт намудани музди меҳнат ва дигар пардохтҳои, ки аз ҳуқуқҳои меҳнатию шахрвандон бармеоянд;

- истифодаи дурусти рӯйхати истеҳсолот, касбу корҳо, вазифаҳо ва нишондиҳандаҳо;

- иҷрои чорабиниҳои ҳифз ва бехатарии меҳнат, пешниҳоди имтиёзҳо ва ҷубронпулиҳои муқарраршуда, либос ва пойафзоли махсуси корӣ, воситаҳои муҳофизати фардӣ - гигиенӣ, шир ва ҷизои профилактикӣ ба

кормандоне, ки дар корҳои вазнин, зараровар, хавфнок ва дорои шароити номусоиди меҳнат фаъолият доранд;

- дурустии таъин ва пардохти ҷуброни зараре, ки ба саломатии кормандон ҳангоми фаъолияти меҳнатӣ расонида шудааст;

- аз тарафи ташкилот, соҳибкорони инфиродӣ ва шахсони воқеӣ риоягардидани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва ҷорӣ намудани воситаҳои муосири ҳифзи меҳнат, ки ҷароҳатбардориҳои истехсолӣ ва ба бемориҳои касбӣ гирифтورشавиро пешгирӣ менамоянд;

- аз ҷониби тарафҳо иҷро гардидани ўҳдадориҳо аз рӯи созишномаҳо ва шартномаҳои коллективӣ;

- мувофиқи тартиби муқарраргардида гузаронидани аттестатсияи ҷойҳои корӣ оид ба шароити меҳнат дар ташкилотҳо;

- риояи қонунгузориҳои меҳнат дар истифодаи меҳнати занон ва ноболиғон;

- воқеияти таъсиси ҷойҳои нави корӣ ва барҳамдиҳии ҷойҳои кори амалкунанда;

- бо кор таъмин намудани шахрвандон, бахусус занон ва ҷавонон;

- дар доираи квотаи муқарраргардида бо ҷойи кор таъмин намудани шахрвандони ба ҳифзи иҷтимоӣ эҳтиёҷдошта, ки дар бозори меҳнат ба рақобат тобовар нестанд;

- риояи тартиби пешниҳоди ҷойҳои кори ҳолӣ аз ҷониби корфармоён ба мақомоти ваколатдор;

- риояи тартиби ба корҳои ҷамъиятии музнок ҷалб намудани шахрвандони бекор;

- риояи тартиби расонидани хизматҳои машваратӣ ва дастгирии ташаббуси фаъолияти соҳибкории шахрвандони бекор аз ҷониби мақомоти шуғли аҳоли;

- риояи тартиби баргузориҳои ярмаркаҳои ҷойҳои кори ҳолӣ ва вазифаҳои озод;

- риояи раванди муташаккилона кӯчонидани муҳочирони экологӣ аз минтақаҳои хавфнок ба ҷойҳои беҳавф;

- риояи тартиби амалӣ намудани муҳочирати дохилии (ихтиёрии) аҳоли аз ноҳияҳои камзамин ва сараҳолии кӯҳистон ба водӣҳои дорои заминҳои бекорхобида дар шаҳру ноҳияҳои минтақаи Ваҳдат;

- риояи ҳуқуқҳои меҳнати муҳочирони меҳнати хориҷӣ дар ташкилоту муассисаҳои шаҳру ноҳияҳои минтақаи Ваҳдат;

- истифодаи самараноки захираҳои меҳнатӣ ва барҳам додани шуғли бақайдгиританашуда (ғайрирасмӣ) дар бозори меҳнат;

- риояи талабот оид ба амалӣ намудани ҳуқуқҳои корманд ҷиҳати таъмини суғуртаи ҳатмии иҷтимоӣ аз ҳодисаҳои нохуш дар истехсолот ва бемориҳои касбӣ, инчунин тартиби муқаррар намудан, ҷудо ва пардохт кардани кумакпулиҳо дар вақти корношоямии муваққатӣ аз ҳисоби маблағҳои корфармо;

- риояи талабот оид ба дараҷаи аз даст додани қобилияти корӣ дар натиҷаи ҳодисаҳои нохуш дар истехсолот ва бемориҳои касбӣ ҳангоми ба кор қабул кардани кормандон;

- риояи талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи меҳнат дар самти тайёрии ҳатмии махсус ва касбӣ оид ба ҳифзи меҳнат ва бехатарии меҳнат;

- тайёрии касбӣ, бозомӯзӣ, таҷрибаомӯзӣ ва такмили ихтисоси кормандон ва муҳочирони меҳнатӣ дар дар минтақаи Ваҳдат;

- дар дигар самтҳои, ки ба масъалаҳои меҳнат, муҳочират ва шуғли аҳоли иртибот доранд.

15. Пас аз анҷоми санҷишҳои нақшавӣ, ғайринақшавӣ, иловагӣ ва такрорӣ тибқи тартиботи муқарраргардида омода намудан ва ба имзо расонидани санади санҷишӣ ва аз натиҷаи он пешниҳод намудани лоиҳаи амрномаи Бахш, инчунин ҳангоми зарурат ба расмият даровардани парвандаҳои маъмурӣ нисбати шахсони масъул. Баъд аз қувваи қонунӣ пайдо намудани амрномаи Бахш таъмини иҷрои он ва дар сурати иҷро нагардидани амрномаи Бахш тибқи тартиби муқарраргардида андешидани чораҳои қонунӣ.

16. Лоиҳаи тавсияҳои методии татбиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии ба ҷаъолияти Бахш дахлдоштаро дар мувофиқа бо мудирӣ Бахш таҳия менамояд.

17. Мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро оид ба риояи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба меҳнат, муҳочират ва шуғли аҳоли дар асоси супориши мудирӣ Бахш баррасӣ намуда, ҳулоса омода ва пешниҳод менамояд.

18. Дар қори комиссияҳо, гурӯҳҳои қорӣ, ҷаласаҳо, машваратҳо, семинарҳо ва дигар чорабиниҳои Бахш ва Хадамот иштирок менамояд.

19. Ҷаъолияти ҳамоҳангсозиро бо мақомоти зерин ба роҳ мемонад:

- раёсату шуъбаҳои Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии Вазорати меҳнат, муҳочират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар минтақаи Ваҳдат;

- иттифоқҳои касабии шахру ноҳияҳои минтақаи Ваҳдат;

- мақомоти омор дар шахру ноҳияҳои минтақаи Ваҳдат;

- сохторҳои Хадамоти муҳочират дар минтақаи Ваҳдат;

- мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва дигар мақомоти ваколатдори дахлдори назоратӣ;

- дигар мақомоти дахлдор.

20. Оид ба қарздорӣ музди меҳнат, аз ҷумла ноҳия ба ноҳия, соҳа ба соҳа ва қорхона ба қорхона, масъалаҳои муҳочирати дохилӣ (ихтиёрӣ), экологӣ, масъалаҳои шуғли аҳоли, шуғли бақайдгирифташуда (ғайрирасмӣ), ҳодисаҳои ноҳуши истехсолӣ ва дигар масъалаҳои ба самти ҷаъолият дахлдор дар муҳлатҳои муқарраргардида маълумоти дахлдор омода намуда, дар мувофиқа бо мудирӣ Бахш ба Сардори Хадамот гузориш пешниҳод менамояд ва ҷиҳати амалӣ намудани супориши мазкур бо мақомоти дахлдор дар шахру ноҳияҳои минтақаи Ваҳдат ва воҳидҳои сохтори дахлдори дастгоҳи марказии Хадамот ҳамқорӣ менамояд.

21. Ба ҳолатҳои коррупсионӣ роҳ наметад.

22. Дар тарғиби масъалаҳо оид ба меҳнат, муҳочират ва шугли аҳоли аз тариқи воситаҳои ахбори оммаи маҳалли иштирок мекунад.

23. Ҳамкориҳои Бахшро бо масъули қори сомонии Ҳадамот ташкил намуда, иникоси фаъолияти Бахш ва дигар масъалаҳои дахлдорро дар сомонии Ҳадамот тибқи тартиби муқарраргардида, таъмин менамояд.

24. Дигар супоришҳои мудирӣ Бахш ва роҳбарияти Ҳадамотро иҷро менамояд.

4. Ҳуқуқҳои мутахассиси пешбари Бахш

25. Мутахассиси пешбари Бахш ҳуқуқҳои зерин дорад:

- дар баррасии масъалаҳои доираи уҳдадорихои мансабӣ ва қабули қарор аз рӯи онҳо иштирок намояд;

- бо тартиби муқарраргардида иҷрои масъалаҳои таҳти назорати Бахш қарордоштаро дар мувофиқа бо мудирӣ Бахш аз мақомоти дахлдор ва ё шахсони мансабдор дархост намояд;

- барои баратараф намудани камбудихои фаъолияти Бахш ва татбиқи иҷрои санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи меҳнат, муҳочират ва шугли аҳоли тақлиф пешниҳод намояд;

- барои бекор кардани қарорҳои мақомоти давлатӣ, ки хилофи санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи меҳнат, муҳочират ва шугли аҳоли мебошанд, тақлиф пешниҳод намояд;

- маводҳои дар ихтиёри Бахш қарордоштаро омӯзад;

- дар гузаронидани чаласаҳо, машваратҳо, семинарҳо ва дигар чорабиниҳо, ки ба фаъолияти Бахш иртибот доранд, иштирок намояд;

- ҷиҳати таҳкими фаъолияти шӯъба тақлиф пешниҳод намояд.

26. Мутахассиси пешбари Бахш дорои дигар ҳуқуқҳои мебошад, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд.

5. Масъулияти мутахассиси пешбари Бахш

27. Мутахассиси пешбари Бахш дорои чунин масъулиятҳо мебошад:

- барои иҷро накардан ё ба таври дахлдор иҷро накардани уҳдадорихои мансабӣ, ки дар Дастурамали мансабии мазкур пешбинӣ шудаанд;

- барои пешниҳод накардани маълумоти дуруст ҳангоми қабул ба хизмати давлатӣ, тартиб додан ва пешбурди парвандаи шахсии худ;

- барои риоя накардани маҳдудиятҳо ва дигар талаботҳои, ки қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизмати давлатӣ», «Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия» ва дигар санадҳои қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудаанд;

- барои риоя накардани муқаррароти қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд», «Дар бораи озодии вичдон ва иттиҳодияҳои динӣ»;

- барои пешниҳод накардан ва ё пешниҳоди нодурусти эълomiaҳо оид ба андоз аз даромад ва оид ба вазъи молумулкӣ дар муҳлатҳои муқарраргардида;

-барои риоя накардани талаботи Кодекси одоби хизматчии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

-барои ошкор намудани сирри хизматӣ, давлатӣ ва дигар сирре, ки бо санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳифз карда мешаванд;

-барои риоя накардани интизоми меҳнат, қоидаҳои тартиботи дохилӣ;

-барои ғайрмақсаднок истифода бурдан ва ё вайрон намудани моликияти давлатии вобастакардашуда;

-дигар масъулияте, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудаанд.

28. Мутахассиси пешбари Бахш барои иҷро накардан ва/ё ба таври дахлдор иҷро накардани уҳдадорихои мансабӣ, интизоми меҳнат, қоидаҳои тартиботи дохилӣ, истифодаи ғайрмақсаднок ва нобуд сохтани моликияти барои иҷрои уҳдадорихои мансабӣ вобастакардашуда ва дигар ҳолатҳои дар Дастурамали мансабии мазкур пешбинишуда тибқи тартиби муқарраргардидаи қонунгузорӣ ба ҷавобгарии интизомӣ кашида мешавад.

6. Муқаррароти хотимавӣ

29. Дастурамали мансабии мазкур дар ду нусха тартиб дода шуда, нусхаи якум дар бахши кадрҳо нигоҳ дошта шуда, нусхаи дуюми он аз тарафи шахси мутасаддӣ кадрҳо ба мутахассиси пешбари Бахш бо гирифтани имзо, сабти насаб, ном, номи падар ва таърихи рӯз дар китоби бақайдгирии дастурамали мансабӣ супорида мешавад.

30. Ҳангоми таҷдид ё тағйир ёфтани уҳдадорихои мансабӣ ва ҳуқуқи хизматчии давлатии маъмурӣ аз рӯи натиҷаи аттестатсия ва ё баҳодиҳии фаъолияти солона, инчунин ҳангоми азнавташкилдиҳӣ ва ё дигар ҳолатҳое, ки боиси тағйир ёфтани дастурамали мансабии мутахассиси пешбари Бахш мегарданд, дастурамали мансабии мазкур аз нав таҳия ва тасдиқ карда мешавад.